

SWOBODNY PRZEPIŹYW PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA

(wzajemne uznawanie kwalifikacji
zawodowych w zawodach medycznych,
możliwość zatrudnienia, zakładania firm)

Roman Danielewicz

Konferencja Ministra Zdrowia

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2004 r.

SWOBODNY PRZEPIYW OSÓB

- art. 43 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską -
prawo zakładania przedsiębiorstw
- art. 49 TWE - wolność świadczenia usług

SWOBODNY PRZEPIYW OSÓB

Wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych:

■ dyrektywy sektorowe:

- zawody medyczne (lekarz, lekarz dentysta [stomatolog], pielęgniarz, położna, farmaceuta)
- lekarz weterynarii
- architekt
- adwokat

■ dyrektywy horyzontalne

system ogólny w procedurze uznawania - wybór pomiędzy stażem adaptacyjnym i testem umiejętności w przypadku istnienia znaczących różnic w kształceniu i kompetencjach

SWOBODNY PRZEPIŹYW OSÓB

System ogólny w Polsce obejmuje zawody:

- Fizjoterapeuta
- Technik analityki medycznej
- Diagnosta laboratoryjny
- Technik dentystyczny
- Logopeda
- Optometrysta
- Ortoptystka
- Specjalista zdrowia publicznego
- Asystentka stomatologiczna
- Higienistka stomatologiczna
- Dietetyk
- Felczer
- Protetyk słuahu
- Technik elektroniki medycznej
- Opiekunka dziecięca
- Ratownik medyczny
- Terapeuta zajęciowy
- Technik farmaceutyczny
- Technik elektroradiolog
- Masażysta
- Technik ortopedyczny
- Optyk

WZAJEMNE UZNANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

System sektorowy

- lekarz - Dyrektywa Rady 93/16
- lekarz dentysta - Dyrektywy Rady 78/686 & 78/687
- pielęgniarka - Dyrektywy Rady 77/4526 & 77/453
- położna - Dyrektywy Rady 80/154 & 80/155
- farmaceuta - Dyrektywy Rady 85/432 & 85/433

Dyrektywa zmieniająca SLIM 2001/19

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Projekt dyrektywy (z 7.03.2002 r., COM(2002)119) Parlamentu i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych:

- Określenie zasad uznawania kwalifikacji we wszystkich zawodach regulowanych m.in. Medycznych
- Zmniejszenie liczby automatycznie uznawanych specjalizacji lekarskich z 52 do 17 (pozostałe w ramach reżimu ogólnego)

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

17 specjalizacji lekarskich w projekcie
dyrektywy:

anestezjologia, chirurgia ogólna, neurochirurgia,
ginekologia i położnictwo, medycyna ogólna,
okulistyka, otorynolaryngologia, pediatria,
medycyna układu oddechowego, urologia,
ortopedia, anatomia patologiczna, neurologia,
psychiatria, radiologia diagnostyczna,
radioterapia, chirurgia plastyczna

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Czasowe świadczenie usług:

- pisemne oświadczenie o zamiarze wykonywania zawodu z podaniem miejsca i czasu,
- zaświadczenie właściwych władz stwierdzające wykonywanie zawodu w państwie pochodzenia (posiadanie uznawanego dyplomu),
- wyłączenie z rejestracji i członkostwa w organizacji zawodowej

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Procedura uznania kwalifikacji - przyznanie prawa wykonywania zawodu i rejestracja praktyki:

- dyplom,
- zdolność do czynności prawnych,
- wymóg świadectwa zdrowia fizycznego lub psychicznego,
- dowody nieskazitelnego charakteru lub reputacji,
- wydawanie przez właściwe władze zaświadczeń potwierdzających posiadanie: kwalifikacji zgodnych z dyrektywą/ odpowiedniej długości doświadczenia zawodowego

UZNAWANIE KWALIFIKACJI W MEDYCZNYCH ZAWODACH SEKTOROWYCH

- Porównywalność tytułów zawodowych
- Używanie tytułów akademickich
- Uznawalność dyplomów zgodnie z Anekssem dyrektywy
- Uznawalność dyplomów specjalisty zgodnie z Anekssem dyrektywy (w zawodzie lekarza)

UZNANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

- Używanie tytułów zawodowych i tytułów specjalisty obowiązujących w państwie przyjmującym
- Konieczność znajomości języka państwa przyjmującego
- Udostępnianie osobom zainteresowanym informacji nt. ustawodawstwa dot. ochrony zdrowia i systemu zabezpieczenia społecznego oraz etyki zawodowej (centra informacyjne - samorzady zawodowe)
- Obowiązki informacyjne właściwych władz

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Organy właściwe:

- Okręgowe izby lekarskie (zawód lekarza i lekarza dentysty)
- Okręgowe izby pielęgniarek i położnych (zawód pielęgniarstwa i położnej)
- Naczelna Izba Aptekarska (zawód farmaceuty)
- Minister Zdrowia (zawody medyczne systemu ogólnego)

UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

PROBLEMY NEGOCJACYJNE:

■ Lekarz stomatolog

- zmiana tytułu z „lekarz stomatolog” na „lekarz dentysta”,
- nowe standardy nauczania

■ Uznawanie kwalifikacji pielęgniarek i położnych

- zasada praw nabytych
- nowe standardy nauczania
- studia pomostowe

TRAKTAT AKCESYJNY

- Lekarz i lekarz dentysta - automatyczne uznanie,
- Farmaceuta - automatyczne uznanie,
- Magister pielęgniarstwa lub położnictwa - automatyczne uznanie,
- Licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa - uznanie na podstawie praw nabytych (3/5),
- Wykształcenie pomaturalne pielęgniarek lub położnych - uznanie na podstawie praw nabytych (5/7)

DOSTOSOWANIA PRAWNE W OBSZARZE SYSTEMU OGÓLNEGO

- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (implementacja dyrektyw 89/48 i 92/51)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania medycznych zawodów regulowanych.

DOSTOSOWANIA PRAWNE W OBSZARZE SYSTEMU SEKTOROWEGO

- Ustawa o zawodzie lekarza,
- Ustawa o izbach lekarskich,
- Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej,
- Ustawa o samorządzie pielęgniarek i położnych,
- Ustawa o izbach aptekarskich,
- Ustawa Prawo farmaceutyczne

DOSTOSOWANIA W OBSZARZE PROGRAMÓW KSZTAŁCENIA

Przygotowanie nowych standardów nauczania

dla kierunków:

- stomatologia
- pielęgniarstwo
- położnictwo
- farmacja

(załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie standardów nauczania)

PROGRAM PHARE 2002

„Zapewnienie uznawania kwalifikacji w zawodach medycznych”

- Budżet: 3 950 000 Euro,
- Cele:
  - powstanie wydziału do spraw uznawania kwalifikacji (MZ),
  - wdrożenie systemu ogólnego - ustawa o zawodach medycznych,
  - stworzenie Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych,
  - przeszkolenie pracowników samorządów zawodowych i in.,
  - wyposażenie informatyczne centrów informacyjnych,
  - studia uzupełniające dla pielęgniarek i położnych,
  - druk dokumentów „Prawa wykonywania zawodu dentysty”

DZIĘKUJĘ PAŃSTWU

Roman Danielewicz

Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Ministerstwo Zdrowia

Miodowa 15, 00-952 Warszawa

tel. 634-9373 fax 634-9465

e-mail: r.danielewicz@mz.gov.pl